

EL SINDICAT DE L'OBLIT

ALBERT VILLARÓ

ALBERT VILLARÓ

EL SINDICAT
DE L'OBLIT

COL·LECCIÓ CLÀSSICA
PRIMERA EDICIÓ: FEBRER DEL 2018
© ALBERT VILLARÓ BOIX, 2018
© COLUMNA EDICIONS, LLIBRES I COMUNICACIÓ, S.A.U.
AV. DIAGONAL, 662-664 - 08034 BARCELONA
ISBN: 978-84-664-2351-9
DIPÒSIT LEGAL: B. I.002-2018
FOTOCOMPOSICIÓ: GAMA, SL
IMPRÈS A: ROMANYÀ VALLS

WWW.COLUMNAEDICIONS.CAT

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats

No és el carter

No és el carter però du notícies. Des de dalt del castellet, amb els binoculars amb què vigila el pas dels milans que, així que s'intueix la tardor, migren cap al sud i sobrevolen el port de Cabús, l'Esteve Farràs contempla les evolucions erràtiques de la moto que puja cap a Tor. El conductor evita els clots de la pista, convertits en tolls després dels xàfeces que han caigut la nit passada. És com si disputés una competició d'eslàlom. De tant en tant no pot evitar enxampar una rodera i s'enfanga.

No és el carter però du notícies. Amb una mandra infinita, l'Esteve baixa cap al poble per la dreuera. Amb el bastó vigila de no esbalçar-se. El Pirri, que és el gos del pastor de cal Sansa i l'acompanya quan no treballa, ha desaparegut.

Estalviarà al missatger els moments inicials de desconcert, acabat d'arribar en un poble amb un carrer sense noms i amb cases sense número. Serà fàcil, tu busca la fonda i el trobaràs allà, segur que li han dit. Però la fonda no té cap senyal extern que la distingeixi de les altres cases: totes comparteixen l'austeritat una mica calvinista de les cases del Pirineu, sense cap concessió a l'estètica. A les darreries del mes de setembre, a Tor no hi ha turistes. Durant la resta de l'any, tampoc. Algun excursionista extraviat. Boletaires. Caçadors d'isards. Soldats que van de maniobres. Els cartògrafs que han fixat, semblaria que de manera definitiva, els límits de la República Catalana amb les Valls Neutres d'Andorra. Un parell d'enginyers, comissionats pel Ministeri de Foment, que comencen a mirar-se la muntanya, per foradar-la amb un túnel cap a les Valls que no es farà mai. Poca gent, de fet.

El motorista s'ha aturat al davant de l'església, on el riu que baixa del port gira i deixa que la pista s'eixampli i formi com una placeta indefinida. Està content, perquè ha arribat a destí i no les tenia pas totes.

—Senyor Farràs? —pregunta, d'esma, perquè ja sap que és ell.

—Sóc jo —mastega.

És ell. És clar. Qui, si no.

—Eh, hum, porto un missatge.

L'Esteve tanca els ulls. A veure lo què. L'esperava sense esperar-lo, sabent-ho. Estava convençut que, un dia o altre, farien pujar un motorista amb un missatge. De fet, la pensió que cobra els dona un cert dret. Encara havien trigat prou.

—Passa. Que vols un cafè? Un conyac, per refer-te dels sotrats?

L'oferiment el descol·loca, però intueix que farà bé d'acceptar-lo.

—Sí. Sisplau. Un cafè seria perfecte.

Entren a la casa que sí, és una fonda. De fora no ho sembla pas, però un cop dins fa molt de goig. Es nota la mà de la Caitlín, que en aquell moment no hi és. De tant en tant, la mestressa de cal Mostatxo necessita una dosi de vida urbana, ni que sigui la poca que li pot proporcionar la vila de Sort, tot i que, comparada amb Tor, és Manhattan. Pujarà al vespre i estarà contenta una temporada, fins que s'acabi el dipòsit i l'hagi de tornar a carregar. Sempre li agrairà la seva capacitat d'adaptació, sense una queixa, ni un retret. Caitlín, quedem-nos a Tor, a la casa dels pares, si et sembla, estarem tranquils al cul del món. Però si vols anem a Irlanda. On et vingui de gust. Tu mateixa. No, Tor està bé. Qualsevol lloc, si estem junts.

L'Esteve ha de dirigir la conversa, i mostra un simulacre d'interès. Si no fos que no serviria de res, li diria que se'n tornés per on havia pujat.

—Ets mosso? D'on et fan venir?

—Sí, senyor. Vinc de Tremp —contesta, però es nota que és mentida i que ho diu per dir.

—Malaguanyat viatge —diu l'Esteve—. Que no t'han dit enlloc que ara tenim telèfon? El van instal·lar l'any passat. Tenim telèfon i aquest matí hi havia línia. Això deu ser un cul de món, però més o menys estem comunicats.

L'Esteve fa anar la màquina, una moderníssima Faema, que és probablement el producte industrial més sofisticat en un radi de trenta quilòmetres. Al darrere, al costat de les poselles amb les ampolles de licor de contraban, hi ha penjat un calendari de set anys enrere, amb una preciosa fotografia del *Nadezhna*, el mòdul lunar rus aterrat sobre el mar de la Tranquil·litat, amb el cosmonauta Tadxienko aixecant els braços en senyal de victòria després d'haver plantat la bandera de la Unió Soviètica. 1968. L'anacronisme és com una nota discordant, però és evident que el temps a Tor discorre a la seva manera i que no hi ha cap necessitat d'estar al dia, ni tan sols de saber en quin any es viu. Quan vegin un calendari nou que els agradi més que el que hi ha, el canviaran. Abans no. Què són set anys si els

comparem amb la geologia impressionant de les muntanyes? No gran cosa.

—Tu diràs.

El motorista sap qui té al davant. La llegenda viva, el protagonista de moltes històries reals i d'algunes, qui sap si la majoria, d'inventades. L'heroi de la guerra del trenta-cinc, el discret magnicida, el dirigent de les Milícies d'Interior durant l'Ocupació, el responsable d'haver impedit que el dictador Sanjurjo hagués ordenat llançar una bomba de plutoni a Barcelona, a la cruïlla del carrer Mallorca amb el passeig de Sant Joan, la mateixa bomba alemanya que Hitler hauria volgut poder tirar sobre Londres, el 1945, i va fer tard. Mossèn Farràs. L'espia. El té allà al davant, amb una camisa de franel·la, amb unes ulleretes de prèsbita a la butxaca i les patilles emblanquinades. Mans de pagès, pell colrada pel fred i pel sol. Retirat al cul del món. Enterrat en vida, dirien alguns. Alliberat, pensa ell.

—De part del director Artís —diu, i treu un sobre blau del sarró.

El director Artís. Ahà. Ai.

—Do'm.

L'Esteve sap que si vénen de part del senyor director de l'Oficina d'Informació i Intel·ligència no poden ser bones notícies. De cap manera: mai no ho són. Fa una llista mental amb les possibili-

tats. No n'hi ha cap ni una que sigui engrescada. Un requeriment per abandonar la reserva activa, com el que el president de la República li havia fet arribar l'any quaranta-nou. Fatal. Una trobada d'antics combatents, amb imposició de medalles, discursos i llagrimetes. Encara pitjor. En qualsevol cas, seria una veu del passat que s'havia entestat a esborrar i a oblidar durant els darrers anys.

El contingut del sobre és, de fet, un telegrama d'una brevetat exagerada. No hi ha ni una nota d'emoció ni de sentiment. Pura prosa enunciativa. Només la súplica final ho salva una mica.

Júlia morta. Funeral dimecres, 16 h.

St. Felip Neri. Baixa si pots.

Tísner.

La notícia és com un cop de puny: inesperat, contundent. L'Esteve té un nus a l'estómac, i intenta dissimular-lo o desfer-lo amb les qüestions pràctiques.

—Dimecres és avui —objecta l'Esteve, i li sap greu—. No hi sóc a temps, de cap manera. Impossibile. Podíeu haver esperat una mica més per dir-m'ho, també.

El missatger té una resposta preparada. No en té més. Però aquesta sí.

—Ho hem sabut aquest matí, a primera hora. Ahir a la nit, tard, de fet. Però per això no patiu, que a Àreu us espera l'helicòpter.

—L'helicòpter?

L'Esteve només ha vist volar els helicòpters a les revistes, i algun de lluny sobrevolant la línia de la frontera, l'estiu passat. L'ús de l'article determinat suggereix que al parc aeri de la República només en tenen un. I l'han fet pujar per a ell. Caram. Feia més de quaranta anys que no sabia res de la Júlia, i la primera notícia en tant de temps seria també l'última. Júlia Cabestany. Ai, la Júlia. La cap de la secció de Madrid del Servei d'Intel·ligència Militar que li va ordenar, l'abril del 1936, que executés el general Franco.